

LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ ALIMI KILAVUZU

GENEL ESASLAR VE BAŞVURU ŞARTLARI

ÜNİVERSİTEMİZDE LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VEREN 7 ENSTİTÜ

- Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü
- Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü
- Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Fen Bilimleri Enstitüsü
- İzmir Uluslararası Biyotıp ve Genom Enstitüsü
- Sağlık Bilimleri Enstitüsü
- Sosyal Bilimleri Enstitüsü

YÜKSEK LİSANS PROGRAMLARI

Tezli yüksek lisans programı; öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

Tezsiz yüksek lisans programı; öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

DOKTORA PROGRAMLARI

Doktora programı; öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır.

SANATTA YETERLİK PROGRAMLARI

Sanatta yeterlik çalışması; özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eş değeri bir yükseköğretim programıdır.

DİĞER HÜKÜMLER: Bilimsel Hazırlık, Özel Öğrenci, Yatay Geçiş, Kayıt İşlemleri

**YÖK LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM
YÖNETMELİĞİ İÇİN TIKLAYINIZ**

**DEÜ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM
YÖNETMELİĞİ İÇİN TIKLAYINIZ**

LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİ ALIMI

Üniversitemizde lisansüstü düzeyde eğitim veren 7 Enstitü bulunmaktadır. Enstitüler;

- Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü
- Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü
- Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Fen Bilimleri Enstitüsü
- İzmir Uluslararası Biyotıp ve Genom Enstitüsü
- Sağlık Bilimleri Enstitüsü
- Sosyal Bilimler Enstitüsü

YÜKSEK LİSANS PROGRAMLARI

Üniversitemizin yüksek lisans programları hakkında detaylı bilgi için tıklayınız

Genel Esaslar

Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Bu programların hangi enstitü ana bilim/ana sanat dallarında ve nasıl yürütüleceği ile yükseköğretim kurumlarının yetkisinde olan tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında geçişe izin hususları senatolar tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Ana bilim/ana sanat dalının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu kararı ile tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında geçiş yapılabilir. Geçiş için, ana bilim/ana sanat dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile not ortalaması barajı da konulabilir. Tezsiz yüksek lisans programına geçen öğrencilerin ek kredilerini tamamlaması; tezli yüksek lisans programına geçen öğrencilerin ise tez hazırlaması gerekir.

Yükseköğretim Kurulu kararı üzerine yükseköğretim kurumlarında; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılabilmesi için alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi ile AKTS kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavlarının yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Başvuru ve Kabul

Yüksek lisans programına başvurabilmek için adayların, lisans diplomasına ve başvurduğu programın puan türünde 55 ALES puanına veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eş değer bir puana sahip olmaları gerekir. Ancak,

- Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ana sanat ve ana bilim dallarına öğrenci kabulünde,
- Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında,

ALES şartı aranmaz.

Tezsiz yüksek lisans programlarında ALES puanı aranıp aranmayacağına enstitülerin teklifi üzerine Senato tarafından karar verilir. ALES puanı istenilen Tezsiz Yüksek Lisans Programında, başvurduğu programın puan türünde 55 ALES puanına veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eş değer bir puana sahip olmaları şartı aranır.

Yükseköğretim kurumları yüksek lisans programlarına yalnız ALES puanı ile de öğrenci kabul edebileceği gibi ALES puanına ek olarak lisans not ortalaması, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucunu da değerlendirmeye alabilir. Öğrencilerin değerlendirilmelerinde yazılı, mülakat, kompozisyon, yetenek-yeterlik sınavı, portfolyo incelemesi ve benzeri değerlendirme şekillerinden hangisinin/hangilerinin dikkate alınacağı, sınav tarihleri, jürilerin tespiti ve başvuruların değerlendirilmesi ile ilgili işlemler ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının görüşleri dikkate alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından düzenlenir. Yabancı dilde öğretim yapan ana bilim/ana sanat dallarına başvuran adayların değerlendirilmeleri öğretim verilen yabancı dilde yapılabilir. Adayın başarılı sayılabilmesi için bu değerlendirme/değerlendirmelerden 100 üzerinden en az 65 not almış olması gerekir.

Mezun durumda olan/olabilecek adayların başvurusuna ilişkin esaslar, ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı ve lisansüstü eğitim-öğretime öğrenci kabulüne dair diğer hususlar senato tarafından belirlenir. Adaylar aldıkları değerlendirme notlarının % 25'i ile lisans kademesi not ortalamasının %25'inin toplamına ALES notunun % 50'sinin eklenmesi suretiyle belirlenen başarı notlarına göre en yüksek olandan başlanarak kontenjan sayısına göre başvurdukları programlara yerleştirilir. Başvuru sırasında henüz mezun olmamış olan son sınıf öğrencilerinin lisans kademesi not ortalaması olarak, güncel olan not ortalaması esas alınır. Sıralamada eşitlik olması halinde lisans not ortalaması yüksek olan adaya öncelik tanınır.

ALES puanı aranmayan programlarda adaylar, değerlendirme notlarının %50'si ile lisans kademesi not ortalamasının %50'sinin toplanması suretiyle belirlenen başarı notlarına göre, en yüksek olandan başlanarak kontenjan sayısına göre başvurdukları programlara yerleştirilir. Sıralamada eşitlik olması halinde lisans not ortalaması yüksek olan adaya öncelik tanınır.

Yüksek lisans programlarına başvuruda, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi veya Yabancı Diller Yüksekokulunca yapılan yabancı dil yeterlilik sınavından en az 55 puan veya YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından en az 50 puan veya eş değerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunludur.

Kısmen veya tamamen yabancı dille eğitim yapılan programlarda yabancı dil şartının programın dilinden, programın dilinin öğrencinin ana dili olması halinde diğer bir yabancı dilden sağlanması zorunludur.

Tamamen Türkçe eğitim yapılan yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, programın özelliği nedeniyle ilgili enstitü kurulu kararı ve Senato onayı ile yabancı dil puan şartı aranmayabilir.

Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ana sanat ve ana bilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularda Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

- 1) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,
 - 2) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,
 - 3) Engel düzeyi %40 ve üzeri yaygın gelişimsel bozukluk (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,
- başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

Tezli Yüksek Lisans Programı

Tezli yüksek lisans programı öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

Tezli yüksek lisans programı, uzmanlık alanı dersi/dersleri ve bu derslerin dışında toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, bir seminer ve tez çalışmasından oluşur. Uzmanlık alanı dersi/dersleri, seminer ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Bir yarıyıl için öğrenci iş yükü 30 AKTS, tezli yüksek lisans programının tamamlanabilmesi için gerekli toplam öğrenci iş yükü 120 AKTS'dir.

Öğrenci, Üniversite Senatosunca onaylanan öğretim planlarında belirtilen dönemlerde tez çalışmasına ve kendi tez danışmanınca açılan uzmanlık alanı dersine kayıt yaptırmak zorundadır.

Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir ve bu dersler ders yüküne ve yüksek lisans kredisine sayılabilir. Kredili olarak aldığı lisans derslerini ilgili **Yönetmelik** hükümlerine göre başarmak zorundadır. Hangi derslerin yüksek lisans kredisine sayılacağı ders kayıt formunda danışmanınca belirlenir.

Öğrenci, danışmanının ve enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu kararıyla, izlediği programın ders yüküne sayılmak üzere, başka bir ana bilim/ana sanat dalından, Üniversiteye bağlı başka bir enstitüden veya Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarının izlenen programla ilgili lisansüstü derslerden en çok iki seçmeli ders alabilir. Diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak derslerin Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir. Öğrencinin izlediği program dışındaki programlardan ders yüküne sayılmak üzere alabileceği derslerin toplam kredisi, programı tamamlamak için alması gereken toplam kredinin %50'sini aşamaz.

Tezli yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretim programı olarak yürütülebilir.

Süre

Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlık ve/veya yabancı dil hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırap yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde Üniversitenin öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

İlgili **Yönetmelik** hükümlerinde belirtilen AKTS dâhil tüm yükümlülüklerini yerine getiren öğrenciler programı en az üç yarıyıldan tamamlayabilirler.

Tez Danışmanı Atanması

Tezli yüksek lisans programında, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı her öğrenci için Üniversitenin kadrosunda bulunan bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; öğrencinin danışmanı ile beraber belirlediği tez konusunu da en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez konusu enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

Tez danışmanları öğretim üyeleri arasından seçilir. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da tez danışmanı olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati ve enstitü yönetim kurulunun kararı şarttır. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir. Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve ders kayıt işlemleri tez danışmanı tarafından, tez danışmanı atanıncaya kadar ise ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

Tez danışmanı, öğrencinin veya danışmanının ana bilim/ana sanat dalı başkanlığına gerekçeli başvurusu üzerine ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile değiştirilebilir.

Yüksek Lisans Tezinin Sonuçlanması

Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

Ana sanat/sanat dalı yüksek lisans programındaki öğrenciler tez olarak bir sanat uygulaması hazırlayabilir ve bu uygulamayı belgeleyen ve enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen yazım kurallarına uygun olarak hazırlayacakları tez/uygulama raporunu jüri önünde sözlü olarak savunabilir.

Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir. İntihal raporuna ilişkin esas ve usuller enstitü kurulu tarafından düzenlenir.

Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite kadrosu dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını tez danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını ana bilim/ana sanat/bilim/sanat dalı/program başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olması kaydıyla kendisine ilgili **Yönetmelik** hükümlerine göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Enstitü yönetim kurulu kararı ile öğrencinin yüksek lisans öğrenimini tamamlayana kadar bilimsel makale, ulusal veya uluslararası etkinliklerde yazılı veya görsel sunum yapmış olma şartı, mezuniyet şartı olarak konulabilir.

Diploma

Tez sınavında başarılı olan, ilgili **Yönetmelikle** belirlenen diğer koşulları yerine getiren ve yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. Enstitü yönetim kurulu talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ana bilim/ana sanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına gönderilir.

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

Tezsiz yüksek lisans programı toplam 30 krediden az olmamak koşuluyla en az on adet ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Bir yarıyıl için öğrenci iş yükü 30 AKTS, tezsiz yüksek lisans programının tamamlanabilmesi için gerekli toplam öğrenci iş yükü en az 60 AKTS'dir. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıldan itibaren dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

Öğrenci, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, alacağı derslerin en çok üçünü lisans derslerinden alabilir. Kredili olarak aldığı lisans derslerini ilgili **Yönetmelik** hükümlerine göre başarmak zorundadır. Lisans dersleri ders yüküne ve yüksek lisans kredisine sayılabilir. Hangi derslerin yüksek lisans kredisine sayılacağı ders kayıt formunda danışmanınca belirtilir.

Öğrenci, danışmanının ve enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu kararıyla, izlediği programın ders yüküne sayılmak üzere Üniversiteye bağlı başka bir enstitüden veya Üniversite dışındaki üniversitelerden lisansüstü ders veya dersler alabilir. Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarının izlenen programla ilgili lisansüstü derslerinden en çok iki seçmeli ders alınabilir. Diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak derslerin Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir. Öğrencinin izlediği program dışındaki programlardan ders

yüküne sayılmak üzere alabileceği derslerin toplam kredisi, programı tamamlamak için alması gereken toplam kredinin %50'sini aşamaz.

Tezsiz yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir.

Derslerini başarı ile tamamlayan öğrenci, yaptığı dönem projesi ve aldığı eğitim ile ilgili konularda yeterlik sınavına alınır. Danışmanı tarafından sınava girmesi uygun görülen öğrenci, ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile en geç bir ay içinde jüri önünde sınava tabi tutulur.

Sınav jürisi, biri öğrencinin danışmanı ve biri Üniversite/Enstitü bünyesindeki başka bir ana bilim/ana sanat dalından veya başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç kişiden oluşur.

Yeterlik sınavı en az kırk beş, en fazla doksan dakika olmak üzere sözlü, uygulamalı veya sözlü ve yazılı olarak yapılır. Jürinin kararı çoğunlukla alınır. Sınav sonucu bir tutanakla enstitüye bildirilir.

Süre

Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlık ve/veya yabancı dil hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Danışman Atanması

Tezsiz yüksek lisans programında enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler. Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve ders kayıt işlemleri danışman tarafından, danışman atanıncaya kadar ise ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

Diploma

Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan ve yeterlik sınavında başarılı olan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ana bilim/ana sanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, Üniversite tarafından tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, aynı programın tezli yüksek lisans programının bulunması durumunda tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

DOKTORA PROGRAMLARI

Üniversitemizin doktora programları hakkında detaylı bilgi için tıklayınız

Genel Esaslar

Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır.

Doktora programı, öğretim planlarında belirtilen ders gruplarından alınmak suretiyle yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için 21 krediden az olmamak koşulu ile en az yedi adet, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için ise en az 42 krediden az olmamak üzere on dört adet ders ile tez önerisi, uzmanlık alan dersi, yeterlik sınavı, seminer ve tez çalışmasından oluşur. İlgili [Yönetmelikte](#) belirtilen AKTS dâhil tüm yükümlülüklerini yerine getiren öğrenciler programı en az üç yılda tamamlayabilirler. Bir yarıyıl için öğrenci iş yükü 30 AKTS, doktora programının tamamlanabilmesi için gerekli toplam öğrenci iş yükü yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için 240, lisans derecesi ile kabul edilenler için 300 AKTS'dir.

Doktora programlarında enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile Üniversiteye bağlı başka bir enstitüde veya Üniversite dışındaki yurt içi ve yurt dışındaki üniversitelerde verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir. Diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak derslerin Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir. Öğrencinin izlediği program dışındaki programlardan ders yüküne sayılmak üzere alabileceği derslerin toplam kredisi, programı tamamlamak için alması gereken toplam kredinin %50'sini aşamaz.

Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz. Doktora programı kredisine sayılmayan derslerin notları genel not ortalamasına katılmaz ancak not çizelgesinde belirtilir.

Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

Başvuru ve Kabul

Doktora programına başvurabilmek için adayların;

- a) Tezli yüksek lisans derecesi ile doktora programına başvuranların tezli yüksek lisans diplomasına ve doktora programında başvurdukları puan türünden en az 60 ALES puanına veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eş değer bir puana sahip olmaları gerekir. Ancak; doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz ve bu adayların değerlendirme işlemleri için,
 1. Mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, ALES puanı 70 olarak kabul edilerek hesaplamalara dâhil edilir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir.
 2. Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.
 3. İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dâhil edilir.

- b) Tıp, diş hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine ve doktora programında başvurdukları puan türünden en az 60 ALES puanına veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eş değer bir puana sahip olmaları gerekir.
- c) Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 100'lük sistemde en az 80 veya 4'lük sistemde en az 3 veya muadili bir puana ve doktora programında başvurdukları puan türünden 80 puandan az olmamak üzere enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenen ALES puanına veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eş değer bir puana sahip olmaları gerekir.

Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

Konservatuvar programları ile Güzel Sanatlar Fakültesinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ana sanat ve ana bilim dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz.

Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için tıp fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve TUS'tan alınmış en az 50 temel tıp puanına veya ALES'in sayısal kısmından 60 puana veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eş değer bir puana sahip olmaları; tıp fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına (diş hekimliği ve veteriner fakülteleri mezunlarının lisans derecesine) ve ALES'in sayısal kısmından 60 puana veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eş değer bir puana sahip olmaları gerekir. Temel tıp puanı, TUS temel tıp bilimleri Testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; klinik tıp bilimleri testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir.

Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen yükseköğretim kurumlarının Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen öncelikli alanlarındaki doktora programlarına Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen sayı kadar doktora öğrencisi seçimi; Türk vatandaşları için 9/11/2018 tarihli ve 30590 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri, yabancı uyruklular için Yükseköğretim Kurulunca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

Enstitü yönetim kurulu, ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi de dikkate alınarak açılan her doktora programı için ilgili uzmanlık alanındaki öğretim üyeleri arasından en az üç kişilik asil ve iki yedek üyeden oluşan bir değerlendirme jürisi seçer. Değerlendirmede; ilgili öğretim programının özelliklerine göre mülakat ile birlikte yazılı, kompozisyon, yetenek-yeterlik sınavı, portfolyo incelemesi ve benzerlerinden biri veya bir kaç dikkate alınabilir. Yabancı dilde öğretim yapan ana bilim dallarına başvuran adayların değerlendirme/değerlendirmeleri öğretim verilen yabancı dilde yapılabilir. Adayın başarılı sayılabilmesi için bu değerlendirme/değerlendirmelerden 100 üzerinden en az 70 not almış olması gerekir.

ALES puanının % 50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı senato tarafından belirlenir. Yükseköğretim kurumu yalnız ALES puanı ile de öğrenci kabul edebilir. ALES'e eş değer kabul edilen ve Yükseköğretim Kurulunca ilan edilen eş değer puanlar, her bir üniversitenin senato kararları ile yükseltilebilir. Adaylar, aldıkları değerlendirme notlarının % 25'i ile lisans veya tezli yüksek lisans kademesi not ortalamasının % 25'inin toplamına ALES veya temel tıp puanının % 50'sinin eklenmesi suretiyle belirlenen başarı notlarına göre, en yüksek olandan başlanarak kontenjan sayısına göre başvurdukları programlara yerleştirilir. Sıralamada eşitlik olması halinde, tezli yüksek lisans mezunlarına, aynı düzeyde mezun adayların sıralamasında ise not ortalaması yüksek olan adaya öncelik tanınır.

ALES puanı aranmayan programlarda adaylar, değerlendirme notlarının %50'si ile lisans veya tezli yüksek lisans kademesi not ortalamasının %50'sinin toplanması suretiyle belirlenen başarı notlarına göre, en yüksek olandan başlanarak kontenjan sayısına göre başvurdukları programlara yerleştirilir. Sıralamada eşitlik olması halinde, tezli yüksek lisans mezunlarına, aynı düzeyde mezun adayların sıralamasında ise not ortalaması yüksek olan adaya öncelik tanınır.

Doktora programlarına öğrenci kabulünde YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya eş değerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunludur. Kısmen veya tamamen yabancı dille eğitim yapılan programlarda yabancı dil şartının; programın dilinden, programın dilinin öğrencinin ana dili olması halinde birinci cümlede belirtilen diğer bir yabancı dilden sağlanması zorunludur.

Süre

Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmak ve talepte bulunmak kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tez Danışmanı Atanması

Enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı her öğrenci için Üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını ve danışmanla öğrencinin birlikte belirleyeceği tez konusu ile tez başlığını ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez önerisi enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Tez danışmanının öğrencinin programı içinde en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur.

Tez danışmanı, Üniversitede kadrolu öğretim üyelerinden seçilir. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da tez danışmanı olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı muvafakati ve enstitü yönetim kurulunun kararı şarttır. Diş hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç, doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir. Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve ders kayıt işlemleri tez danışmanı tarafından, tez danışmanı atanıncaya kadar ise anabilim dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

Tez danışmanı, öğrencinin ve danışmanının gerekçeli talebi üzerine, ana bilim dalı başkanının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu kararı ile değiştirilebilir.

Yeterlik Sınavı

Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer. Yeterlik sınavlarına belirlenen süreler içinde enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilebilir nitelikte mazereti olmaksızın girmeyen öğrenci, bu sınavlardan başarısız sayılır.

Yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci, en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci ise en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına alınır.

Yeterlik sınavları, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite kadrosu dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Sınavların ağırlıkları ile notlarının hesaplanmasında ilgili **Yönetmelik** hükümlerine göre işlem yapılır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölmülerden bir sonraki yarıyılta tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci Enstitüde aynı programın yüksek lisansı bulunması halinde, yüksek lisans programına geçebilir.

Tez İzleme Komitesi

Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü ana bilim/ana sanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez Önerisi Savunması

Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Tez izleme toplantısına geçerli bir mazereti olmaksızın girmeyen öğrenci başarısız olarak değerlendirilir. Yapılan değerlendirmenin sonucu üç gün içinde yazılı olarak komite tarafından enstitüye bildirilir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Doktora Tezinin Sonuçlandırılması

Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitü kurulu tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir. İntihal raporuna ilişkin esas ve usuller enstitü kurulu tarafından düzenlenir.

Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

Doktora tez jürisi, danışman ve enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite kadrosu dışından olmak üzere danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-

cevap bölümünden oluşur. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tezde başarılı olamayan öğrencilere talepleri halinde 18 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Öğrencinin doktora öğrenimi tamamlanana kadar tezi ile ilgili en az bir adet bilimsel makalesinin ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayımlanmış veya yayımlanmak üzere kesin kabul edilmiş olması ve tezi ile ilgili çalışmaları hakkında ulusal/uluslararası hakemli bilimsel etkinliklerde en az bir kere sözlü, yazılı veya görsel olarak sunum yapmış olması veya Üniversitenin başvuru sahibi olduğu ulusal/uluslararası patent başvurusunun bulunması ve tezi ile ilgili çalışmaları hakkında ulusal/uluslararası hakemli bilimsel etkinliklerde en az bir kere sözlü, yazılı veya görsel olarak sunum yapmış olması doktora mezuniyet şartı olarak aranır. Makalenin niteliğine ilişkin hususlar enstitü kurulu tarafından belirlenir.

Doktora Diploması

Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını ana bilim/bilim dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

Doktora diploması üzerinde enstitü ana bilim/ana sanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

SANATTA YETERLİK PROGRAMLARI

Genel Esaslar

Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eş değeri bir yükseköğretim programıdır.

Sanatta yeterlik programı, öğretim planlarında belirtilen ders gruplarından alınmak suretiyle yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için toplam 21 krediden az olmamak koşulu ile en az yedi adet, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için ise en az toplam 42 krediden az olmamak üzere on dört adet ders ile tez önerisi, uzmanlık alan dersi, yeterlik sınavı, sergi, proje, resital, konser, temsil ve benzeri tez/yeterlik çalışmasından oluşur. İlgili **Yönetmelikte** belirtilen AKTS dâhil tüm yükümlülüklerini yerine getiren öğrenciler programı en az üç yılda tamamlayabilirler. Öğrencilerin bir yarıyıl için öğrenci iş yükü 30 AKTS, sanatta yeterlik programının tamamlanabilmesi için gerekli toplam öğrenci iş yükü; yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için 240 AKTS, lisans derecesi ile kabul edilenler için ise 300 AKTS' dir.

Sanatta yeterlik programlarında enstitü ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile Üniversiteye bağlı başka bir enstitüde veya Üniversite dışındaki yurt içi ve yurt dışındaki üniversitelerde verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir. Diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak derslerin Üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması gerekir. Öğrencinin izlediği program dışındaki programlardan ders yüküne sayılmak üzere alabileceği derslerin toplam kredisi, programı tamamlamak için alması gereken toplam kredinin %50'sini aşamaz.

Lisans ve yüksek lisans dersleri ders yüküne ve sanatta yeterlik kredisine sayılmaz. Sanatta yeterlik kredisine sayılmayan derslerin notları genel not ortalamasına katılmaz ancak not çizelgesinde belirtilir.

Başvuru ve Kabul

Sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için adayların tezli yüksek lisans diplomasına ve güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eş değer programlarından mezun olanlar hariç, ALES sözel puan türünden en az 60 ALES puanına veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eş değer bir puana sahip olmaları gerekir.

Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların lisans diplomasına ve lisans mezuniyet not ortalamalarının 100 üzerinden 80 veya 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puana ve sözel puan türünden 80 puandan az olmamak üzere enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenen ALES puanına veya GRE ya da GMAT sınavlarından Senato tarafından belirlenen eş değer bir puana sahip olmaları gerekir.

Enstitü yönetim kurulu, ana sanat dalı başkanlığının önerisi de dikkate alınarak açılan her sanatta yeterlik programı için, ilgili uzmanlık alanındaki öğretim üyeleri arasından en az üç kişilik asil ve iki yedek üyeden oluşan bir değerlendirme jürisi seçer. Değerlendirmede; ilgili öğretim programının özelliklerine göre mülakat ile birlikte yazılı, kompozisyon, yetenek-yeterlik sınavı, portfolyo incelemesi ve benzerlerinden biri veya bir kaç dikkate alınabilir. Yabancı dilde öğretim yapan ana bilim dallarına başvuran adayların değerlendirme/değerlendirmeleri öğretim verilen yabancı dilde yapılabilir. Adayın başarılı sayılabilmesi için bu değerlendirme/değerlendirmelerden 100 üzerinden en az 70 not almış olması gerekir.

Adaylar, aldıkları değerlendirme notlarının % 25'i ile lisans veya tezli yüksek lisans kademesi not ortalamasının % 25'inin toplamına ALES puanının % 50'sinin eklenmesi suretiyle belirlenen başarı notlarına göre, en yüksek olandan başlanarak kontenjan sayısına göre başvurdukları programlara yerleştirilir. Sıralamada eşitlik olması halinde, tezli yüksek mezunlarına, aynı düzeyde mezun adayların sıralamasında ise not ortalaması yüksek olan adaya öncelik tanınır.

ALES puanı aranmayan programlarda adaylar, değerlendirme notlarının %50'si ile lisans veya tezli yüksek lisans kademesi not ortalamasının %50'sinin toplanması suretiyle belirlenen başarı notlarına göre, en yüksek olandan başlanarak kontenjan sayısına göre başvurdukları programlara yerleştirilir. Sıralamada eşitlik olması halinde, tezli yüksek lisans mezunlarına, aynı düzeyde mezun adayların sıralamasında ise not ortalaması yüksek olan adaya öncelik tanınır.

Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eş değerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eş değerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup kısmen veya tamamen yabancı dille eğitim yapılan programlarda yabancı dil şartının; programın dilinden, programın dilinin öğrencinin ana dili olması halinde bu fıkra da belirtilen diğer bir yabancı dilden sağlanması zorunludur. Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ana sanat ve ana bilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularda Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

- 1) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,
 - 2) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,
 - 3) Engel düzeyi %40 ve üzeri yaygın gelişimsel bozukluk (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,
- başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

Süre

Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilere, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları ve talepte bulunmaları halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Danışman Atanması

Enstitü ana sanat dalı başkanlığı, her öğrenci için danışmanlık yapacak Üniversite kadrosunda bulunan, ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların yürütülmesi için bir danışman ile danışman ve öğrencinin birlikte belirleyeceği tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların konusunu ve başlığını enstitüye önerir. Tez danışmanı ile çalışmaların konusu ve başlığı enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Danışmanın, öğrencinin programı içinde en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur.

Tez danışmanı, Üniversitede kadrolu öğretim üyeleri arasından atanır. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak gerekir. (Değişik cümle: RG-02/05/2017-30054) İkinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından da doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir. Öğrencinin alacağı derslerin belirlenmesi ve ders kayıt işlemleri tez danışmanı tarafından, tez danışmanı atanıncaya kadar ise ana sanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

Tez danışmanı, öğrencinin gerekçeli talebi üzerine, ana sanat dalı başkanının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu kararı ile değiştirilebilir.

Yeterlik Sınavı

Yeterlik sınavı, derslerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile sanatta yeterlik çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer. Yeterlik sınavlarına belirlenen süreler içinde enstitü yönetim kurulu tarafından kabul edilebilir nitelikte mazereti olmaksızın girmeyen öğrenci, bu sınavlardan başarısız sayılır.

Yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci, en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci ise en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına alınır.

Yeterlik sınavları, enstitü ana sanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite kadrosu dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Sınavların ağırlıkları ile notlarının hesaplanmasında ilgili [Yönetmelik](#) hükümlerine göre işlem yapılır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü ana sanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölmülerden bir sonraki yarıyıl da tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin sanatta yeterlik programı ile ilişkisi kesilir.

Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci Enstitüde aynı programın yüksek lisansı bulunması halinde, yüksek lisans programına geçebilir.

Tez İzleme Komitesi

Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili enstitü ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü ana sanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelerde değişiklik yapılabilir.

Tez Önerisi Savunması

Sanatta yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü ana sanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Tez izleme toplantısına geçerli bir mazereti olmaksızın girmeyen öğrenci başarısız olarak değerlendirilir. Yapılan değerlendirmenin sonucu üç gün içinde yazılı olarak komite tarafından enstitüye bildirilir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Sanatta Yeterlik Çalışmasının Sonuçlanması

Sanatta yeterlik çalışması olarak tez hazırlayan öğrenci tezini; sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanat uygulaması hazırlayan öğrenci uygulama raporunu veya tezini ilgili enstitü kurulu tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde hazırlayarak jüri önünde sözlü olarak savunur.

Sanatta yeterlik çalışmasının savunmasından önce ve düzeltme verilen tez ve çalışmalarda ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini/çalışmasını tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir. İntihal raporuna ilişkin esas ve usuller enstitü kurulu tarafından düzenlenir.

Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, tez/uygulama raporunun istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tez/uygulama raporunun yazım kurallarına uygunluğu yönünden görüşünü yazılı olarak belirtir ve tez/uygulama raporlarını ana sanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite kadrosu dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dâhil beş kişiden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı kişiden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

Jüri üyeleri, söz konusu tez/uygulama raporunun kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav, tez savunması veya sanat uygulaması ve tez/uygulama raporu savunması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü ana sanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olamayan öğrencilere talepleri halinde 27 nci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta Yeterlik Diploması

Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla YÖK tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları

yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

KONTENJAN BELİRLENMESİ VE İLANI

Güz ve bahar yarıyılları başında lisansüstü programlara alınacak öğrenci kontenjanları ve aday öğrencilerde aranacak nitelikler, enstitüyü oluşturan ana bilim/ana sanat dallarının önerileri üzerine enstitü kurulunca karara bağlanır ve ilan edilir. İlanlarda, adayların sınava tabi tutulacakları alanlar ve yabancı dil ile sınav günü, sınav yeri, başvuru koşulları ve başvuru tarihleri belirtilir.

Lisansüstü program kontenjanları, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen lisansüstü programlarda görev alabilecek öğretim üyesi sayısı ve mevcut öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak, tezli yüksek lisans ve doktora programları için öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 öğrenci düşecek şekilde belirlenir. Ancak, Yükseköğretim Kurulu ile yapılan protokol dâhilinde ve Üniversite-sanayi işbirliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50'ye kadar artırılabilir.

BİLİMSEL HAZIRLIK PROGRAMINA ÖĞRENCİ KABULÜ

Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora programı adayları için eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

Bilimsel hazırlık programları ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının teklifi üzerine enstitü kurulu kararı ve Senatonun onayı ile açılır.

Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

Bilimsel hazırlık programı öğrencilerinin, Lisans kademesinden aldıkları lisans derslerini 12/08/2011 tarihli ve 28023 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan **Dokuz Eylül Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Öğretim ve Sınav Yönetmeliği**, yüksek lisans derslerini ise ilgili **Yönetmelik** hükümlerine göre almaları ve aldıkları tüm lisans ve yüksek lisans derslerini ilgili **Yönetmelik** hükümlerine göre başarmaları gerekir.

Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıldır. Yaz öğretilmi bu süreye dâhil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

ÖZEL ÖĞRENCİ KABULÜ

Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere kayıtlı olduğu enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür. Özel öğrenci kabul koşulları ve bu konudaki diğer hükümler Senato tarafından belirlenir.

YATAY GEÇİŞ YOLUYLA ÖĞRENCİ KABULÜ

Yükseköğretim kurumu içindeki başka bir enstitü ana bilim/ana sanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyıl tamamlamış olan başarılı öğrenci, eş değer diploma programına yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Yatay geçiş yoluyla kabul edilme koşulları ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

Yatay geçiş yoluyla kayıt yaptıran öğrencilere, ana bilim/ana sanat dalının teklifi üzerine enstitü yönetim kurulunca uygun görülecek diğer enstitülerdeki öğrenimleri sırasında aldıkları derslerden muafiyet verilebilir.

KAYIT İŞLEMLERİ VE ÖĞRENCİLİK HAKLARINDAN YARARLANMA

Yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik programlarına kayıt hakkı kazanan asil ve yedek adayların listesi enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir ve müdürlük tarafından ilan edilir. Adayların kayıtları, enstitü yönetim kurulunca akademik takvim dikkate alınarak belirlenen günlerde istenen belgelerin teslimi ile yapılır. Kayıt için istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneği kabul edilir. Askerlik durumuna ilişkin olarak adayın beyanına dayanılarak işlem yapılır. Adayların kayıtlarını belirlenen süresi içinde yaptırmaları gerekir.

Kaydedilen öğrenci sayısının üçten az olması halinde o programın açılıp açılmayacağına enstitü yönetim kurulunca karar verilir.

Lisansüstü programlara kayıtlı öğrenciler, enstitü yönetim kurulunca belirlenen ve ilan edilen tarihlerde her dönem mali yükümlülüklerini yerine getirerek kayıt yenilemek zorundadır. Mali yükümlülüklerini yerine getirmeyen öğrencilerin kayıtları yenilenmez. Kayıt yenilemeyen öğrenciler ders, proje gibi yarıyıl içi faaliyetler ile yeterlik sınavı, tez önerisi, tez izleme ve tez savunma sınavına giremezler ve bunlardan başarısız sayılırlar. Kayıt yenilenmeksizin geçen süreler öğrenim süresinden sayılır ve öğrenciler o yarıyıl için öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

Mazeretleri sebebiyle belirlenen süre içinde kaydını yenilemeyen öğrencilerden, başvuru tarihi itibarıyla ders ve diğer faaliyetlere devam koşulunu sağlayabilecek durumda olanların mazeretleri enstitü yönetim kurulunca incelenir ve uygun görülmesi halinde kayıtları yenilenebilir.

HAZIRLIK SINIFI

Kısmen veya tamamen yabancı dille eğitim yapılan yüksek lisans programlarında programın dilinden;

a) Dokuz Eylül Üniversitesi ilgili mevzuatı uyarınca kısmen veya tamamen yabancı dille eğitim yapılan programlarda hazırlık sınıfından muafiyet için gerekli asgari yeterlik puanını,

b) YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından veya eş değerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından (a) bendinde belirtilen puan muadili bir puanı,

sağlayanlar hazırlık sınıfından muaf tutulur.

Muafiyet koşulunu sağlayamayan öğrenciler zorunlu hazırlık sınıfına alınır ve bu öğrenciler için hazırlık sınıfına ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır.

ÖĞRETİM PLANLARI

Enstitü ana bilim/ana sanat dallarındaki lisansüstü öğretim planları, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmaları ile kredi toplamalarıdır. Öğretim planları ilgili [Yönetmeliğin](#) 6, 11, 16 ve 25 inci maddelerinin ikinci fıkralarında belirtilen hükümler dâhilinde yılda bir kez olmak üzere enstitü kurulunda görüşülerek onaylanır. Onaylanan öğretim planları öğrenci bilgi sistemine teklif olarak girilerek kurul kararı ile birlikte kontrol edilmek ve öğrenci bilgi sistemine aktarılacak üzere Rektörlüğe gönderilir.

Bir yarıyılda hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin doktora veya eş değeri lisansüstü eğitim mezunu hangi öğretim elemanları ile 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi uyarınca görevlendirilen araştırmacılar tarafından verileceği, ilgili enstitü ana bilim/ana sanat dalları başkanlarının önerileri üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

DERS ALMA, EKLEME VE BIRAKMA

Enstitü kurulu tarafından onaylanan dersler içinden hangilerinin öğrencilerin ders programlarında yer alacağına, öğrenci ile birlikte öğrencinin danışmanı karar verir. Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanı veya program koordinatörü/başkanı tarafından yapılır.

Öğrenciler dersler başladıktan sonra, en geç on beş gün içinde danışmanının uygun görüşünü almak şartıyla, o yarıyılın eğitim ve öğretim programında mevcut olan başka dersleri programlarına ekleyebilirler veya devam etmekte olduğu dersleri bırakabilirler. Öğrenciler aldıkları her dersi başarmak zorundadırlar. Öğrencinin aldığı derslerden hangilerinin o dönem alınması gereken zorunlu dersler olduğu ders kayıt formunda danışmanınca belirtilir.

DEVAM, DEĞERLENDİRME VE DERS TEKRARI

Öğrencilerin yarıyıl sonu/bütünleme sınavlarına girebilmeleri için teorik derslerin %70'ine, uygulama/laboratuvarların ise %80'ine devam etmiş olmaları gerekir.

Dersi veren öğretim üyesi tarafından yarıyıl başında sınavların ve yarıyıl içi çalışmalarının, dersin başarı notuna ne şekilde yansıtılacağı ve dersin haftalık bazda tüm yarıyıl için içeriği, ders kitabı ve ilgili literatürü, yarıyıl içi sınav ve uygulama tarihleri müdürlüğe ve öğrencilere bildirilir. Ders notu, öğretim üyesi tarafından yarıyıl başında öğrencilere ve enstitüye verilen ders tanıtım bilgileri içinde yer alan esaslara göre sınavlar, yarıyıl sonu proje çalışması değerlendirmesi ile dönem içi çalışmaları ve derse devam durumları göz önünde tutularak verilir.

Başarısız olunan bir ders tekrar alınır. Seçimlik ders olması halinde danışmanın onayı ile aynı kredide başka bir ders alınabilir. Öğrenciler enstitü yönetim kurulu kararı ile genel not ortalamalarını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersleri de tekrarlayabilirler.

NOT ORTALAMALARI

Öğrencilerin yarıyıl sonu başarı durumu, her yarıyıl sonunda ağırlıklı not ortalamaları hesaplanarak belirlenir. Bir öğrencinin bir dersten aldığı toplam kredi, o dersin kredi değeri ile öğrencinin aldığı dersin başarı notu katsayısının çarpımı ile elde edilir. Herhangi bir yarıyılın not ortalamasını bulmak için, o yarıyılta öğrencinin bütün derslerden aldığı toplam kredi tutarı, alınan derslerin kredi değeri toplamına bölünür. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki hane olarak gösterilir. Virgülden sonraki üçüncü basamaktaki sayının beş veya daha büyük olması halinde, ikinci haneyi artıracak şekilde yukarı yuvarlanır. Genel not ortalaması, en az ders yükünü tamamlamak amacıyla alınan derslerin tümü

dikkate alınarak hesaplanır. Tekrar edilen derslerden alınan en son not geçerlidir. Öğrencinin yüksek lisans kredisine sayılmayan derslerinin notları genel not ortalamasına katılmaz, ancak not çizelgesinde belirtilir.

Genel not ortalaması, 3,75'ten az olmamak üzere, enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen puanın üstünde olan öğrenciler üstün başarılı sayılır ve bu öğrencilere üstün başarı belgesi verilir. Bunun dışındaki ödüllendirmeler, ilgili enstitü uygulama esasları ile belirlenen hükümler çerçevesinde yürütülür.

DİĞER HÜKÜMLER

Yabancı uyruklu adaylarla lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulü ana bilim/ana sanat dalı görüşü doğrultusunda enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır. Yurt dışından alınmış lisans diplomalarının eş değerliğinin YÖK tarafından onaylanmış olması gerekir. Yabancı uyruklu adayların öğretim dili Türkçe veya kısmen yabancı dil olan programlarda lisansüstü derslere başlayabilmeleri için Senatoca belirlenen kurum ve merkezler tarafından verilen C1 düzeyinde Türkçe Dil Yeterlilik Belgesine sahip olmaları gerekir. Tamamen yabancı dilde eğitim yapan programlarda Türkçe Dil Yeterlilik Belgesi aranmaz.

Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

Lisansüstü programlara öğrenci kabulü sırasında 4'lük sistemden mezun öğrencilerinin notlarının 100'lük sisteme çevrilmesinde Senato tarafından kabul edilen not dönüşüm tablosu kullanılır. Diğer yükseköğretim kurumlarınca yapılan not dönüşümleri kabul edilmez.

Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulü için, İlahiyat Fakültesi veya Yabancı Diller Yüksekokulunca yapılan yabancı dil yeterlilik sınavları ile YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eş değerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavları, 23/03/2016 tarihli ve 29662 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelikle belirlenen süre ile geçerlidir.

Tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık doktoraya eş değer düzeyde olup, bu uzmanlık eğitimleri 26/04/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan **Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine** göre yürütülür.

Afet ve salgınlarda tez aşamasındaki lisansüstü eğitim öğrencilerine talepleri halinde Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile bir dönem, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları durumunda bir dönem daha olmak üzere en fazla iki dönem ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

Doğum yapan lisansüstü kadın öğrencilere talepleri halinde doğum sonrası iki dönem ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

Lisansüstü eğitim iş birliği hususunda kurum ve kuruluşlar ile protokol yapılabilir. Protokol kapsamında lisansüstü ikinci öğretim programlarında öğrencilerden alınacak ücretler Üniversite Yönetim Kurulunun teklifi üzerine YÖK kararı ile belirlenir.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın "LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ" için tıklayınız

"DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ" için tıklayınız